

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula Casuum Conscientiæ

In Qva Agitur De Præceptis Ecclesiæ, De Officio Confessarii, Ac De
Censuris

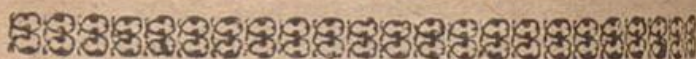
Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Articulus I. An detur aliquod præceptum sumendi Eucharistiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41572

non sit approbatus ab Episcopo. 4. si careat iurisdictione. 5. si ob distractiones, aut somnolentiam ad peccata mortalia non aduertat. 6. si careat scientia necessaria ad valorem Sacramenti. 7. si essentialis formæ verba non proferat. Quæ omnia lucem accipient, ex dicendis infra de officio Confessarij.

CAPVT III.

DE III. ECCLESIAE

PRÆCEPTO,

QVO IVBEMVR COMMVNICARĒ
semel in Anno.

ARTICVLVS I.

An detur aliquod Præceptum sumendi Eucharistiam.

RESPONDEO I. extare præceptum Diuinum sumendi Eucharistiam, omnes homines ratione vtentes sub peccato mortali obligans, vt satis intelligitur ex verbis illis Christi Ioann. 6. *Nisi manducaueritis carnem Filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis.*

Hoc præceptum per se obligat in articulo mortis, vt patet ex praxi Ecclesiae, quæ semper magna sollicitudine curauit, vt extremè laborantibus conferretur viaticum Et sanè cùm ex Euangelio constet de institutione, non de tempore huius præcepti, rationi valde consentaneum est, vt dicamus tunc obligare, quando vsus Eucharistiae est maximè necessarius, nimirum in mortis articulo: quia eo præsertim tempore tenentur homines vires spirituales reficere, cum

corpora
ad gratia
ducunt,
ristia.
Ex qu
tiuntur
dices re
necessari
ad Euch
confue
in quo h
Quid
ex deuo
dies inc
uoad co
cauit, ia
frum ta
etiam si
commu
Respo
mendi
prum Ec
nimirum
usque, &
Hoc p
nevent
dum est,
incipiunt
tima est
ad com
cut adm
do suffi
maiori,
care pos
ptione
præcoci
um sit p
gationi

corporalibus destituuntur, & media adhibere quæ ad gratiam augendam, & conseruandam valde conducunt, inter quæ præcipuum locum tenet Eucharistia.

Ex quo iace ligis, eos qui mortem violentam patiuntur, obligari hoc præcepto. Vnde tenentur iudices reis ad mortem damnatis concedere tempus necessarium, vt peccata Sacramentaliter confiteri & ad Eucharistiam accedere possint. Neque opposita consuetudo probanda est, cum sit contra ius diuinum in quo homines dispensare non possunt.

Quidam existimant, eum qui in Paschate, vel aliàs ex deuotione Eucharistiam sumpsit, si post aliquot dies incidat in periculum mortis, non teneri de nouo ad communionem accedere: quia cum communicauit, iam moraliter extabat tale periculum. Oppositum tamen probabilius est, & in praxi teneadum, etiam si quis pridie quàm cadat in periculum, sanus communicasset.

Respondeo 2. præter illud præceptum diuinum sumendi Eucharistiam in articulo mortis, dari præceptum Ecclesiasticum commuicandi semel in anno nimirum in Paschate, vt colligitur ex cap. *Omnia vtriusque*, & ex praxi vbique recepta.

Hoc præcepto obligantur omnes baptizati ratione vententes; quod tamen non ita strictè accipiendum est, vt infantes ad illud teneantur, statim atque incipiunt vti ratione, cum ex consuetudine, quæ optima est legum interpres, non admittantur infantes ad communionem, statim atque ratione vtuntur, sicut admittuntur ad confessionem; sed tantum quando sufficienti præditi sunt iudicio, vt cum reuerentia maiori, huic Sacramento præ aliis debita, communicare possint. Quo fit vt alij citius, alij tardius ad sumptionem illius Sacramenti obligentur; eo quod alij sunt præcocioris ingenij, alij tardioris. Qua de re iudicium sit penes prudentem confessarium, qui varijs interrogationibus deprehendere poterit, quãdonã infantes

C

ad

ad eum accedentes, sufficienti iudicio pradii sint
vt ad Eucharistia sumptionem admitti debeant.

Cum dicimus hoc praeceptum obligare in Pascha-
te, nomine Paschatis non intelligimus praecise ip-
sum diem Resurrectionis Dominicae, sed tempus cur-
rens a Dominica Palmarum, usque ad Octauam Pas-
chae inclusiue: ita vt satisfaciat praecepto Ecclesia
qui semel communicat intra illos quindecim dies.
Imò aliqui aduertunt consuetudine variis locis re-
ceptū esse, vt in tota Quadragesima, & octo, vel etiam
quindecim diebus sequentibus, huic praecepto satis-
fieri possit.

Tempus praedictum non est ita determinatum,
quin ex consilio proprii Sacerdotis, communicatio extra
illud possit differri, ex rationabili causa. Dicitur au-
tem hoc loco proprius Sacerdos, quicumque potest
legitimè Eucharistiam Paschalem, de qua hic agimus,
administrare

Tenantur fideles sub peccato mortali, semel com-
municare intra praedictam quindenam, in propria
Parochia; qui tamen aliqua illius die huic praecepto
satisfecit, potest aliis diebus communicare ex deuo-
tione in aliis Ecclesiis.

Qui non possunt tempore Paschali propriam Pa-
rochiam adire, vt viatores, tenentur in Parochia in
qua pro tempore versantur, communionem Pascha-
lem sumere: cum verisimile non sit, eos ob absentiam
a propria Parochia, liberos esse ab obligatione prae-
cepti, de communione annua.

Cum praeceptum communionis determinetur ad
tempus Paschale, qui prauidet impedimentum eo
tempore superuenturum, non tenetur communicatio
anticipare; sicut non tenetur die Sabbati sacrum au-
dire; qui prauidet se die sequenti ita impediendum,
vt Missae interesse non possit. Et ob eandem ratio-
nem, probabile est eum qui non communicauit in
Paschate, non teneri elapso eo tempore, prima data
opportunitate ad Eucharistiam accedere. *Oppo-
situm*

fitum tamen in utroque casu tutius est, & in praxi suadendum.

Aliquorum est probabilis sententia, eum non satisfacere præcepto Ecclesiastico de communione Paschali, qui ad Eucharistiã accedit in peccato mortali. Verùm sententia communis statuit eum satisfacere, quia cum verè sumat Sacramentum Eucharistiæ, præceptum implet quoad substantiã, quod sufficit. Unde etsi ille indignè communicando graviter peccet, non tamen tenetur tempore Paschali iterum communicare; sicut qui die festo sacro interfuit in peccato mortali, non tenetur eadem die aliam Missam audire, ut Ecclesiæ præcepto satisfaciat.

Quamvis fideles non teneantur communicare nisi in Paschate, & in articulo mortis, optimum tamen consilium est, ut frequenter ad hoc Sacramentum cum debita dispositione, de qua postea, accedant. Cum enim fons gratiarum Christus in eo realiter contineatur, dubium non est quin magnum gratiæ augmentum ex eo percepturi sint.

Ne refert quòd omnes ferè homines in peccata venialia sæpissime incidant, hoc enim non sufficit ut retrahi debeant a frequenti Cõmunionem; quin potius hinc moneri debent ad frequentandã Eucharistiã cum ea magnam vim habeat ad remittenda peccata venialia. Imò qui experiuntur se frequenter peccatis mortalibus scèdari, ad frequentem communionem hortandi sunt; eo quòd Eucharistiã instituta est tanquam antidotum, quo non modo liberemur à culpis venialibus sed etiam a mortalibus præferuemur, ut Concil. Trident. sess. 13. cap. 2. disertè docet. Ipsaque experientia ostendit plerosque virtute huius Sacramenti vitam sanctè transigere, qui aliàs cum ad illud raro accedebant, in gravia peccata præcipites ruere solebant.

Quàm frequens autè esse debeat vsus Eucharistiæ, iudiciũ sit penes prudentem piumque confessarium, qui aliam his aliã aliis iuxta diversitatem dispositio-

num, statuum & personarum regulam, quoad hoc præscribere debet. Itavt alios permittat communicare semel vnaquaque hebdomada, alios tantum semel in mense, &c. Quod dictum volo de secularibus, nam Religiosi, & Moniales debent vt plurimum frequentius ad Eucharistiam accedere, iuxta regularum quas profitentur præscriptum, aut piam consuetudinem in eorum Monasteriis receptam

Etsi communicatio possit aliis quam sumenti prodesse, ex opere operantis, non tamen ex opere operato. Vnde decipiuntur qui sumunt Eucharistiam pro mortuis, quatenus putant animas in purgatorio existentes ea sumptione ex vi ipsius sacramenti, seu ex opere operato non parum leuari. Quo sensu S. Thomas 3. p. q. 79. art. 7. ad 3. docet, ex hoc quod aliquis sumit corpus Christi, vel etiam plures, non accrescere aliis aliquid iuamentum.

ARTICVLVS II.

Quanam dispositiones requirantur ex parte corporis, ad Eucharistiam dignè recipiendam.

RESPONDEO I. Eucharistiam regulariter non esse sumendam nisi à ieiuno, vt patet ex communi, & antiqua Ecclesie praxi.

Quod ita intellige, vt non debeat ad communionem accedere qui vel minimum cibum aut potum, etiam per modum medicinæ ea die sumpsit. Vnde qui à media nocte parum saccari, vel alterius rei similis deglutiuit, à communione abstinere debet. Idem confulerem ei qui dubitat se aliquid deglutisse, propter reuerentiam Sacramenti: quanquam aliqui non improbabiler existimant, præceptum Ecclesiasticum non tam arctè ligare conscientias in casu dubio.

Potest tamen communicare, qui ad vitandum a-